

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. sausio 19 d. Nr. 21RE-
(AG-1041/04-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės, Ingos Lipnickienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Žydrūno Plytniko,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo Alytaus verslo konsultacinio centro skundą dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas Alytaus verslo konsultacinis centras (toliau – pareiškėjas, organizacija) skunde Komisijos prašo panaikinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ministerija, atsakovas) 2025 m. spalio 28 d. sprendimą Nr. SD-3929(31.1E-25) „Dėl įregistruotos NVO žymos panaikinimo“ (toliau – ir Sprendimas) ir įpareigoti Ministeriją per Komisijos nustatytą terminą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Pareiškėjas paaiškino, kad Alytaus verslo konsultacinis centras, kaip ne pelno organizacija registruota 1993 m. ir 1997 m. liepos 16 d. perregistruota į viešąją įstaigą. Nepaisant įstatymo nuostatų pasikeitimų, pareiškėjo dalininkų pozicija išliko nepakitusi, t. y. išlikti ne pelno siekiančia ir nevyriausybine organizacija. Tai patvirtina faktas, kad niekada nebuvo viršyta 1/3 dalininkų iš savivaldos, taip pat nebuvo pakeistas jų balsų skaičius. Alytaus miesto savivaldybė iki 2024 m. birželio mėn. turėjo balsavimo teisę, kaip dalininkė su 2 balsais. Pardavus dalininko dalį, 2024 m. birželio mėn. uždaryjū akcinių bendrovių (toliau – UAB) dalininkų kapitalo pasiskirstymas buvo toks – 2024 m. birželio mėn. UAB dalininkų kapitalo dalis buvo 26,57 proc., o fizinių asmenų – 73,43 proc. Pagal 2025 m. sausio 6 d. patvirtintus ir naujai priimtus pareiškėjo įstatus, dalininkai, kurie nedalyvauja organizacijos susirinkimuose daugiau kaip 2 metus, yra išbraukiami iš dalininkų sąrašo. Nuo 2025 m. rugsėjo mėn. pareiškėjas turi 7 dalininkus, iš kurių daugumą sudaro privatūs asmenys (turintys iš viso 8 balsus). Likusios 3 UAB turi po 1 balsą kiekviena, o jų bendra dalis sudaro tik 1/3 visų dalininkų.

Pareiškėjas yra verslo ir švietimo paslaugų teikėjas, vykdamas suaugusiųjų švietimo projektus pagal ES Erasmus+ programą, dirbantis su migrantais ir į darbo rinką naujai sugrįžtančiais lietuviais. Tai ilgiausiai šioje srityje dirbanti organizacija Lietuvoje, turinti didžiausią patirtį regione ir šalyje, daugelio projektų vystytoja ir iniciatorė. Organizacija yra vykdydžiusi tokius projektus kaip „ReInBridge“, Skaitmeninė švietimo platforma minkštiesiems įgūdžiams ir darbo rinkos kultūrai, taip pat kitus Erasmus+ KA2 projektus, pavyzdžiui, „AttRaK“ – pritraukiant jaunimą į metalo apdirbimo įmones, bei „CEMIVET“ – nagrinėjant žiedinės ekonomikos klausimus Lietuvoje ir Europoje. Šiuo metu pareiškėjas dalyvauja Nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) institucinio stiprinimo projektų atrankos konkurse ir turi NVO žymą. Vis dėlto pareiškėjui nėra aiškūs tam tikri Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo (toliau – Įstatymas) reikalavimai, dėl ko

kyla nesusipratimų ir trikdžių organizuojant projektus bei inicijuojant naujas iniciatyvas. Šiame kontekste nurodo, kad UAB dalininkai nėra vyriausybės struktūros dalis ir neturi viršenybės pareiškėjo dalininkų tarpe.

Atsakovas Ministerija atsiliepime į pareiškėjo skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Ministerija 2025 m. liepos 24 d. raštu Nr. SD-2761 įspėjo pareiškėją dėl įregistruotos NVO žymos panaikinimo, t. y. nurodė, jog remiantis valstybės įmonės Registrų centro Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos (toliau – JADIS) duomenimis, kyla pagrįstų abejonių dėl pareiškėjo atitikties NVO apibrėžimui. Ministerija nustatė, jog verslo subjektai sudaro daugiau nei 1/3 pareiškėjo dalyvių ir turi daugiau negu 1/3 balsų visuotiniame dalyvių susirinkime. Todėl pareiškėjo buvo prašoma patikrinti, ar JADIS sistemoje pateikti duomenys apie jo dalyvius yra teisingi ir nepasikeitę bei įsitikinti, kad NVO žyma nebuvo panaikinta pareiškėjo iniciatyva. Taip pat pareiškėjas buvo informuotas apie pakartotinę atitikties NVO apibrėžimui vertinimo procedūrą, kuri buvo vykdoma nuo 2025 m. rugpjūčio 26 d. Kiek vėliau, atsakovas patikrinęs JADIS duomenis nustatė, jog verslo subjektai sudaro daugiau nei 1/3 pareiškėjo dalyvių ir turi daugiau negu 1/3 balsų pareiškėjo visuotiniame dalyvių susirinkime, todėl atsakovas nusprendė laikyti, kad pareiškėjas neatitinka Įstatyme nustatytų NVO kriterijų. Tuo pagrindu atsakovas priėmė skundžiamą Sprendimą. Vadovaudamasis Įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi, atsakovas kreipėsi į Juridinių asmenų registro tvarkytoją dėl pareiškėjo NVO žymos panaikinimo.

Pažymėjo, kad apie neatitiktį Įstatymo reikalavimams pareiškėjas buvo informuotas raštu dar 2025 m. liepos mėnesį, todėl, atsakovo vertinimu, turėjo pakankamai laiko imtis priemonių, kad pareiškėjo dalyvių struktūra atitiktų nevyriausybines organizacijos apibrėžimą ir nebūtų inicijuota žymos apie nevyriausybines organizacijos statusą panaikinimo procedūra. Taigi, skundžiamas Sprendimas buvo priimtas vadovaujantis aktualiais ir objektyviais tos dienos skelbiamais duomenimis, t. y. Ministerija, 2025 m. spalio 28 d. 14 val. 15 min., patikrinusi JADIS duomenis, nustatė, kad duomenys apie pareiškėjo dalininkus yra nepakitę ir neatitinka Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje keliamų reikalavimų – verslo subjektai sudaro daugiau nei 1/3 pareiškėjo dalyvių ir turi daugiau negu 1/3 balsų pareiškėjo visuotiniame dalyvių susirinkime.

Pabrėžė, kad pareiškėjo atitiktį Įstatymo keliamiems reikalavimams Ministerija tikrino remdamasi JADIS duomenimis. Šie duomenys yra oficialūs ir galioja tol, kol nėra panaikinti. Šiuo atveju iš pareiškėjo kartu su skundu pateikto priedo matyti, kad dalininkų pakeitimai JADIS yra įregistruoti 2025 m. spalio 29 d., t. y. jau po priimto Ministerijos skundžiamo Sprendimo. Kartu šios aplinkybės paneigia pareiškėjo skundo argumentą, kad pakeitimai susiję su dalininkais, buvo atlikti dar 2025 m. rugsėjo mėn. Laikotarpiu nuo informacinio rašto išsiuntimo 2025 m. liepos mėn. iki Sprendimo priėmimo spalio mėn., Ministerija nebuvo informuota apie pareiškėjo ketinimus atlikti su dalininkais susijusius pakeitimus, siekiant atitikti Įstatyme nustatytus NVO apibrėžimo kriterijus.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Ministerijos sprendimo, kuriuo pareiškėjui panaikinta įregistruota NVO žyma, teisėtumo ir pagrįstumo.

Remiantis bylos duomenimis nustatyta, kad Ministerija 2025 m. liepos 24 d. raštu Nr. SD-2761 įspėjo pareiškėją dėl įregistruotos NVO žymos panaikinimo, t. y. nurodė, jog remiantis JADIS duomenimis, kyla pagrįstų abejonių dėl pareiškėjo atitikties NVO apibrėžimui. Be to, pažymėjo, kad JADIS sistemoje nurodyta, jog verslo subjektai sudaro daugiau nei 1/3 pareiškėjo organizacijos dalyvių ir turi daugiau negu 1/3 balsų organizacijos visuotiniame dalyvių susirinkime, todėl vertinant turimus duomenis laikė, kad organizacija neatitinka Įstatyme nustatytų NVO kriterijų. Taigi, Ministerija prašė pareiškėjo įsivertinti, ar JADIS sistemoje pateikti duomenys apie organizacijos dalyvius nėra pasikeitę arba netikslūs ir / ar organizacijos turima NVO žyma nebuvo panaikinta pareiškėjo iniciatyva bei apie tai informuoti Ministeriją. Taip pat informavo, kad 2025 m. rugpjūčio 26 d. Ministerija atliks pakartotinę NVO žymą turinčių juridinių asmenų atitikties NVO

statuso kriterijams vertinimo procedūrą. Identifikavusi juridinius asmenis, kurie neatitinka NVO statuso, Ministerija, kaip asignavimų valdytoja, vadovaudamasi Įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi, kreipsis į Juridinių asmenų registro tvarkytoją su prašymu panaikinti tokioms organizacijoms suteiktą NVO žymą. Atkreipė dėmesį, kad pagal Įstatymo 12 straipsnio 7 dalį, juridinis asmuo, kurio NVO žyma buvo panaikinta asignavimų valdytojo iniciatyva, pakartotinai gali ją gauti tik po ne mažiau kaip vienu metų nuo žymos panaikinimo dienos.

Ministerija priėmė Sprendimą. Sprendime nurodė, jog įvertinusi JADIS esančius duomenis apie pareiškėją nustatė, jog jis neatitinka Įstatyme nustatytos NVO sąvokos. Be to, pažymėjo, kad JADIS sistemoje nurodyta, jog verslo subjektai sudaro daugiau nei 1/3 pareiškėjo organizacijos dalyvių ir turi daugiau negu 1/3 balsų organizacijos visuotiniame dalyvių susirinkime, todėl vertinant šiuo metu turimus duomenis laikė, kad organizacija neatitinka Įstatyme nustatytų NVO kriterijų. Apie šią neatitiktį organizacija buvo informuota raštu 2025 m. liepos mėnesį. Kadangi organizacijos dalyvių struktūra ir po šio laikotarpio neatitinka NVO apibrėžimo, Ministerija inicijuoja žymos apie NVO statusą panaikinimo procedūrą. Ministerija, vadovaudamasi Įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi, kaip asignavimų valdytojas, kreipiasi į Juridinių asmenų registro tvarkytoją ir prašė inicijuoti žymos, kad organizacija yra NVO, panaikinimą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Įstatymas. Įstatymo tikslas yra kurti palankią aplinką nevyriausybinėms organizacijoms, užtikrinti tinkamas jų veiklos ir plėtros sąlygas (1 straipsnio 1 dalis). Šis įstatymas nustato nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politikos formavimo ir įgyvendinimo principus, nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politiką formuojančius ir įgyvendinančius subjektus, Nevyriausybinių organizacijų tarybos ir savivaldybių nevyriausybinių organizacijų tarybų sudarymo tvarką ir funkcijas, nevyriausybinių organizacijų finansavimo valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis (toliau – finansavimas) tikslus ir tvarką, nevyriausybinių organizacijų duomenų tvarkymą (1 straipsnio 2 dalis).

Vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 3 dalimi, nevyriausybine organizacija – nuo valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų valdymo nepriklausomas savanoriškumo pagrindais įsteigtas visuomenės ar jos grupės naudai veikiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas nėra siekti politinės valdžios arba įgyvendinti vien tik religinius tikslus. Nevyriausybėmis organizacijomis nelaikomi: juridiniai asmenys, kurių daugiau negu 1/3 dalyvių yra juridiniai asmenys, nesantys nevyriausybėmis organizacijomis arba religinėmis bendruomenėmis ar bendrijomis (1 punktas); juridiniai asmenys, kurių dalyviai – juridiniai asmenys, nesantys nevyriausybėmis organizacijomis arba religinėmis bendruomenėmis ar bendrijomis, turi daugiau negu 1/3 balsų visuotiniame dalyvių susirinkime (2 punktas); politinės partijos (3 punktas); profesinės sąjungos, darbdavių organizacijos ir jų susivienijimai (4 punktas); organizacijos, kuriose narystė privaloma tam tikros profesijos atstovams (5 punktas); sodininkų bendrijos, daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijos, kiti nekilnojamojo turto bendro valdymo tikslais įsteigti juridiniai asmenys (6 punktas); šeimynos (7 punktas); nuolatinės arbitražo institucijos (8 punktas).

Pagal Įstatymo 12 straipsnį, juridinio asmens vadovas įvertina, ar jo vadovaujamas juridinis asmuo atitinka šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatytą nevyriausybines organizacijos sąvoką, ir Juridinių asmenų registro nuostatuose nustatyta tvarka Juridinių asmenų registre pažymi, kad juridinis asmuo yra nevyriausybine organizacija (2 dalis). Asignavimų valdytojas, kilus pagrįstų abejonų, ar juridinis asmuo atitinka šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatytą nevyriausybines organizacijos sąvoką, turi teisę tikrinti juridinio asmens atitiktį nevyriausybines organizacijos požymiams patvirtinančią informaciją Juridinių asmenų registre ir Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje. Jeigu nevyriausybines organizacijos požymius patvirtinančios informacijos Juridinių asmenų registre ar Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje nėra, asignavimų valdytojas turi teisę prašyti, kad juridinis asmuo jam šią informaciją pateiktų (3 dalis). Asignavimų valdytojas, turėdamas duomenų, kad juridinis asmuo neatitinka šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatytos nevyriausybines organizacijos sąvokos, kreipiasi į Juridinių asmenų registro tvarkytoją dėl žymos, kad juridinis asmuo yra nevyriausybine organizacija, panaikinimo (4 dalis).

Iš anksčiau nurodyto teisinio reglamentavimo, matyti, kad Įstatyme apibrėžtas baigtinis sąrašas atvejų, kada juridiniai asmenys nelaikomi NVO. Asignavimų valdytojui suteikta teisė tikrinti juridinio asmens atitiktį nevyriausybines organizacijos požymiams, rinkti informaciją Juridinių asmenų registre ir Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje, o nustačius neatitiktį nevyriausybines organizacijos sąvokai, kreiptis į Juridinių asmenų registro tvarkytoją dėl nevyriausybines organizacijos žymos panaikinimo.

Ministerija ginčijamu sprendimu panaikino pareiškėjui NVO žymą, kadangi, remiantis JADIS duomenimis, nustatė, kad verslo subjektai sudarė daugiau nei 1/3 pareiškėjo organizacijos dalyvių. Taigi, Įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 1 punkte įtvirtinta neatitiktis grindžiama oficialiais JADIS duomenimis, kurie pareiškėjo nepaneigti. Ginčijamas Sprendimas priimtas 2025 m. spalio 28 d. Atsakovas rėmėsi sprendimo priėmimo metu buvusiais oficialiais duomenimis – valstybės įmonės Registrų centro 2025 m. spalio 28 d. (14:15:15) juridinio asmens dalyvių išrašu, iš kurio matyti, kad paskutinių duomenų apie dalyvius atnaujinimo data buvo 2025 m. rugpjūčio 25 d. Iš byloje pateiktų papildomų duomenų – valstybės įmonės Registrų centro 2026 m. sausio 12 d. Duomenų apie juridinio asmens dalyvius išrašo – matyti, kad paskutinių duomenų apie dalyvius atnaujinimo data yra 2025 m. spalio 29 d. Taigi, byloje neginčytinai nustatyta, kad pareiškėjas atnaujino duomenis apie organizacijos dalyvius jau po Ministerijos Sprendimo priėmimo. Pareiškėjo esminis skundo argumentas, kad pakeitimai su pareiškėjo dalininkais buvo atlikti 2025 m. rugsėjo mėnesį, laikytini nepagrįstais. Kaip minėta, tik oficialiai įregistruota informacija JADIS yra teisiškai reikšminga. Atsakovo veiksmai atitinka Įstatymo reikalavimus.

Komisija, įvertinusi faktinių duomenų visumą, prieina prie išvados, kad Ministerija, vadovaudamasi Įstatymo nuostatomis, prieš priimdama ginčijamą Sprendimą, patikrino duomenis apie pareiškėjo organizacijos dalyvius, 2025 m. liepos 24 d. raštu Nr. SD-2761(31.1E-25) įspėjo pareiškėją apie galimą NVO žymos panaikinimą, tačiau iki ginčijamo Sprendimo priėmimo, t. y. iki 2025 m. spalio 28 d., pareiškėjas nesiėmė aktyvių veiksmų, kad pateiktų valstybės įmonės Registrų centro atnaujintus duomenis, kurie būtų matomi Ministerijai priimant Sprendimą, todėl teigti, jog Ministerijos Sprendimas yra nepagrįstas ar neteisėtas, nėra pagrindo. Netenkinus pagrindinio pareiškėjo reikalavimo dėl Sprendimo panaikinimo, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinį reikalavimą įpareigoti Ministeriją per Komisijos nustatytą terminą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Papildomai pažymėtina, kad pagal Įstatymo 12 straipsnio 7 dalį, juridinis asmuo, kurio NVO žyma buvo panaikinta asignavimų valdytojo iniciatyva, pakartotinai gali ją gauti tik po ne mažiau kaip vienu metų nuo žymos panaikinimo dienos.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo Alytaus verslo konsultacinio centro skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas